

ಕೀಲಿ ಉತ್ತರ

ಠರಗತಿ : 9

ವಿಷಯ : Marathi (First Language)

9/6

ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಖ್ಯೆ	ಉತ್ತರದ ವಿವರ	ಅಂಕ ವಿಂಗಡಣೆ
I.	ಖಾಲಿಲಿಪೈಕಿ ಯುಗ್ಯ ಪರ್ಯಾಯ ನಿವಡ್ಡುನ ಲಿಹಾ.	(6×1=6)
1.	C) ಸಪ್ತಮಿ	1
2.	B) ಪೂರ್ಣ ಭೂತಕಾಱ	1
3.	D) ಕರ್ತರಿ	1
4.	C) ಚುರಾಸ ಠಾಱುಕ	1
5.	A) ಮುಕಿಯಾ	1
6.	D) ನಾಢ	1
II.	ಪಹಿಲಿಯಾ ದುನ ಪದಾತೀಲ ಅಸಲೆಲಾ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬ್ಧ ಅುಱುಖುನ ಁತ್ತರ ಲಿಹಾ.	(4×1=4)
7	ನಿ:ಪಾತ	1
8	ಢಂತ್ರಾಚಾ ಁಪದೇಶ	1
9.	ಗುಣ, ಕುಶಲಯ	1
10.	ಖುಡೆ, ಅಸತಯ	1
III.	ಖಾಲಿಲಿ ಪರ್ಶನಾಂಚಿ ಁತ್ತರೆ ಁಕಾ ವಾಕ್ಯಾತ ಲಿಹಾ.	(7×1=7)
11.	ನಿಷ್ಠಾ - ಪ್ರೆಢ	1
12.	ಡುಕ್ಟರ	1
13.	ಪತ್ತೆ	1
14.	ಅಱಿ ಲೆಕೀಲಾ ಚಂಢ್ರಕುರೀತೀಲ ಕುಂಕು ಕಪಾಱಿ, ಫಱಾಫುಲಾಂನಿ ಅುಡೀ, ಅಾಶೀರ್ವಾಡ್ಚ್ಯಾ ಅಕ್ಷತಾ, ತುಱ್ಱೆ ಸುಭಾಗಯ ಅಖಂಡ ರಾಹು	1
15.	ಘಡ್ಡ್ಯಾಱ ಲಾವತಾತ	1

प्रश्न संख्या	उत्तर विवर	अंक वितरण
16.	दलितावर अपमानित जिणे लादले होते	1
17.	दलितकविता	1
IV.	खालील प्रश्नांची उत्तरे सुचने प्रमाणे लिहा.	(2×3=6)
18.	वाक्प्रचाराचा अर्थ सांगून वाक्यात उपयोग करा. अ) पारा चढणे - क्रोध अनावर होणे. ब) छडा लावणे - तपास, शोध लावणे. (वाक्यात - वाक्प्रचाराचा उपयोग व्हावा अर्थाचा नव्हे)	2
19.	खालील ओळीतील वृत्त ओळखून लक्षणे लिहा. रूपक - जेव्हा उपमेय व उपमानामध्ये एकरूपता असते तेव्हा त्यास रूपक अलंकार म्हणतात	2
20.	खालील ओळीतील वृत्त ओळखून लक्षणे लिहा. कधिन मुळिन थांबे कोणत्या कारणांनी कधिन न मुळिन न थांबेको उउउ उउउ --- न न म णत्याका रणांनी उ--- उ--- य य मालिनी - अक्षरगणवृत्त अक्षरे - 15 यती - 8, 15 अक्षरांवर गण - न, न, म, य, य	2

प्रश्न संख्या	उत्तरद विवर	अंक वींगडणे
V.	खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन ते तीन वाक्यात लिहा.	(7×2=14)
21.	चक्रधरांनी तोंडातील तांबुळ डोळ्यावर बांधला.	2
22.	लेखक परिचय - वि. वा. शिरवाडकर विष्णू वामन शिरवाडकर (1912 - 1999) अग्नीसंप्रदायी कवी, मानवता बंधुना, स्वांतत्र्य समता न्याय वैशिष्टये. काव्यसंग्रह - विशाखा, जीवनलहरी हिमरेषा, वादळवेल किनारा स्वगत, मराठी माती, प्रवासीपेक्षी मुक्तायन, नाटक - नटसंम्राट कौंतेय, ययाती आणि देवयानी, वीज म्हणाली धरतीला, दूरचे दिवे कादंबऱ्या - कल्पनेच्या तीरावर, जान्हवी, वैष्णवी 1964 मडगाव आ. भा. मराठी साहित्य संमेलनाचे अध्यक्ष 1988 ज्ञानपीठ पुरस्कार	2
23.	अंधार पडताना गाडीतून येत होता. डोक्यावर प्रकाश, एक गोल चमकदार उडत गढीकडे	2
24.	कारण आकाश भरून, पाऊस पडतो, रानात रास, तोंडाशी आलेला घास वाया.	2
25.	दया, क्षमा गुण, लोभ, अहंता नाही, विरक्तपणा, इहलोकी सुखी, शुद्ध ज्ञान	2
26.	सत्य मानवाचा धर्म, खरेपणाचा मोह, सर्व माणसामध्ये शोभून आपल्याबरोबर सर्वसुखी तो ज्ञानी.	2

क्र.सं.	उत्तरदा विवर	अंक विणकडणे
27.	संदर्भ - कवितेचे नांव - हिरवळ आणिक पाणी कवी - बा. भ. बोरकर स्पष्टीकरण - ऋतूऋतूमध्ये सोहळे, अगंणी शृंगाराची अमृतवाणी माणूस हवाहवासा अभंग-ओंवीमध्ये दिलासा जीवन सुस्थिर.	2
VI.	खालीलपैकी कोणत्याही एका कल्पनेचा विस्तार करा	(1×3=3)
28.	अ) ग्रंथ हेच गुरु ब) 'आधी पोटोबा, मग विठोबा'. 1) कल्पनेचा अर्थ 2) उदा. स्पष्टी 3) शेवट	3 1 1 1
VII.	खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच -सहा वाक्यात लिहा.	(10×3=30)
29.	लोक परम विश्वासु, पारंपर्य सेवक, अलालुची, प्रामाणिक असावेत परमनिष्ठा धरून योगक्षेमाचे निर्वाह, संतृष्ट करून, कल्याणभिवृद्धीविषयी आर्शीवाद.	3
30.	लेखकांना शाळेत जायचे नव्हते बडा पुरुष मरण पावल्याची बातमी, दया नाही, मुसळधार पावसासाठी गच्चीवर वाट पाहिले देव्हान्यातील देवाला गाऱ्हाणे वकिलीतील पैसा संततधार पोट मदतीला, पोट दुःखू लागले	3
31.	जानूच्या सर्व अंगाला धुनीतील राख, शरीराचा गंध प्राण्याना नाही एनाक्षिमियाने जानूची कपडे घातली, जंगलात गेला वाघीणीची भेट, दुरूनच गुरगुरने मियाला आश्चर्य, ओळख नाही कडकडून हल्ला मिया गतप्राण	3
32.	वाचनाने मन समृद्ध, शांत छंद लागला भान हरपते, ज्ञानाचा साठा नवनविन विचार सुचतात चित्तवृत्ती उल्हसित, मनाला भरारी, वाचन संस्कृतीचा ठेवा, माणूस घडवण्यास उपयोगी	3

प्रश्न संख्या	उत्तरद विवर	अंक वितरण
33.	बाबाखान मनगटातील लोखंडाची कडी वाजवून म्हणे, खडे रहो बेटा, बंदूक घेऊन लढाईला चालला गंगाराम, ओ हो रे गंगाराम शाबास गंगाराम अस्वलास शेरभर भरडून शिजवून खायला घाले.	3
34.	दान करणे, उपभोग घेणे, द्रव्याचा नाश होणे पैशाचा उपभोग नाही, सत्पात्री दान करत नाही त्यांच्या पैशाचा नाश होतो मगरीच्या दोढतील मणी काढू शकतो, महासागरातून पैलतीरी जाऊ शकतो सापाला मस्तकरवर धारण करू शकतो.	3
35.	चांगला मार्ग, खोटे बोलू नये नम्रपणा, अस्तिक, आई- वडिलावर रूसू नये व्यवहारामध्ये फसू, वाईट बोलणे, मी शहाणा, गरिबाला घाबरू नये कर्जबाजारी विडा उचलू नये कर्ज बुडवू नये निंदा स्तूती करू नये शहाण्यांची मैत्री कष्टाने भाजीभाकरी अतिथी मुठभर दयावे समाधान संपतीचा साठा, भजन करावे.	3
36.	जीवाची अबाळ, उणीव चित्ती स्मरेणा रूपरेखा, सोडी न जीव हेका विद्याधनप्रतिपठा लाभली तरी आईविना पोरका सारे मिळे परंतु आई न भेटे आईविना वियोगे ब्रम्हांड विदेह आत्मा तुझा फिरे सभोती अव्यक्त अश्रूधारा, भुक पोरक्याची शांत न होई, पाहुनिया दुज्यांचे वात्सल	3
37.	पोयाचा सन मोठा, हाती वाटया शेंदूराले घोटा, बांधा रे तोरनं सजवा घरदार, बैलाला अंघोळ शिंगाला शेंदूर, शेंब्या घुंगराच्या लावा, गळ्यामध्ये जीला घंटया घुंगरू मिरवा कवउयाचा गेठा, अंगावर झूल माथी रेशमाचा गोंडा, पायीपैजन चुली पेटवा बैलाला निवद वढे नांगर- वखर नाही कष्टाला गणती उभे कामाचे ढिगारे, दानचान्याचा मिंदा बैलाला खुराक बैल कुदाळता वझं शिंगाले बाशिंगाचं डोईजड	3
38.	सुंदर ने ध्यान शेतावर औत खांद्यावर, कमरेला पीतांबर खादीची लंगोटी, नागरटी करणे मकरकुंडले, घामाच्या धारा थंडीला घोंगडीचा उबारा, गळ्यामध्ये तुळसीहार, कमरेला विळा, माथ्यावर टिळा झोपडीत रखुमाई, कष्टणारी आई, आरत्या म्हणतात, भुकेलेली पोरें, पोटाचे नगारे वाजवोनी.	3

प्रश्न संख्या	उत्तराद विवर	अंक मार्कांक
VIII.	खालील प्रश्नाची उत्तरे आठ ते दहा वाक्यात लिहा.	(4×4=16)
39.	<p>शिवप्पा किर्तन करू लागले, नृत्य, संगीताचा अभ्यास, अखंड विठ्ठलस्मरण, किर्तनाची ख्याती मुखातून उत्तम पदे बाहेर, लोकांना उपदेश, वैराग्य, भक्ती, तत्वज्ञान पंदातून प्रगत पुष्कळ पदरचना भारतभर तीर्थयात्रा, समाजातील भोंगळ समजूतीवर कटाक्ष, ओवळेओवळे वर हल्ला, भक्तीमार्गाचा प्रसार लोकांना सन्मार्गास लावले.</p> <p>किंवा</p> <p>शिवाप्पाने अनेक महिने गरिब ब्राम्हणाला दान न देना परत पाठवले, बायकोनी नथ दिली, ब्राम्हण नथ घेऊन शिवाप्प शिवाप्पा नथीला कपाटान ठेवून घराकडे, बायकोकडे विचारणा, बायको नथ परत करते.</p> <p>पुरंदरदासच्या मुखातून उत्तम पदे बाहेर, वैराग्य, भक्ती तत्वज्ञान, पंदातून प्रंगट, पुष्कळ पदरचना, द्रौपदीवस्त्रहरण, सुदाम-चरित्र, परतत्वसार.</p>	4
40.	<p>आठ मार्गावर मेट्रोचं जग साठ-सत्तर सेकंदाने रेल्वे, ना धूर ना आवाज, शिटया, भोंगे. स्वचंचलिन दरवाजे, गाडीत गर्दी जातीवाद नाही, गर्दीलाही शिस्त, सौजन्य उतरने जिने, प्लॅटफॉर्म, आगगाडी डबा, बोलण्याचा आवाज, हास्यविनोद गप्पागोष्टी नाही, म्हातांच्या-कोतां-यांची सोय, बाळांच्या बाबागाडया स्टेशन रंगीबेरंगी काचेच्या तुकडयांनी सुशोभित पारदर्शक झुंबरं भिंतीत ऐतिहासिक रंगीत चित्रे</p> <p>किंवा</p> <p>हिरवे गालीचे, पिवळीधमक फुलं, अनेक रंगांची, आकारांची, वासांची-बीनवासांची फूल, सफरचंदांची झाडं, उंचं देवदार, हिरवेगार बर्च, सुंदर बागा, जलाशये, बदकं, स्केटिंग, बर्फाळ प्रदेश, पांढरी बर्फफुलं.</p>	4
41.	<p>राष्ट्र देवतांचे, प्रेषितांचे, कर्तव्यदक्ष भूमी, सीतारघूत्तमाची, रामायणे पराक्रमाची उंच शिर, थोड्या पराभवाने नको निराशा, पार्थास बोध, देश स्तन्यं प्याला. गीताख्य अमृताचे, सामर्थ्य, संयमाचा मेळ, सिद्धार्थाचा जन्म, क्षेत्र पुण्यदायी, तथागताचे राष्ट्र विक्रमाचे, शांततेचे, सत्यार्थे झुंज जागत्या प्रथेचे शिवप्रतापी, नरसिंह योग्यतेचे, परंपरांचा सन्मान नित्य, जनशासनातळीचा पाया सत्य, सदा निनादो, जयगीत जागृतीचे.</p>	4

प्रश्न संख्या	उत्तरद विवर	अंक वगडल
42.	सत्वर पाव गे मला भवानी आई रोडगा वाहीन तुला सासरा माझा गांवी गेला तिकडेच खपवी त्याला. किंवा दादला मारून आहुती देईन मोकळी कर गे मला एका जनार्दनी सगेळचि जाऊं दे एकटीच राहूं दे मला.	4
IX.	खाली दिलेला उतारा वाचून त्याखाली दिलेल्या प्रश्नांची उत्तरे लिहा.	(2×2=4)
43.	अ) लोकमान्य इथल्या लोकांचे देव होते, भारतीय लोक लोकमान्यांचे दैवत, जनतेत जनार्दन पहात होते देव माणसाच्या मनात असतो. ब) रामकृष्ण परमहंसांना विचारला कारण नरेंद्र देवाचा शोध घेत वणवण फिरत होते	4
X.	खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर पत्रलेखन करा.	(1×5=5)
44.	अ) तुमच्या लहान भावाने वाईट सवय सोडावी म्हणून मार्गदर्शन करणारे पत्र लिहा. अ) पत्ता (पाठविणाऱ्याचा पत्ता व दिनांक) 1 ब) मायना. 1 क) विषय मांडणी व भाषा सजावट 2 ड) समारोप व स्वाक्षरी ½ इ) कोणाला पत्र पाठवायचा त्याचा पत्ता ½ ब) तुमच्या गावात ग्रंथालय सुरु करण्यासाठी ग्रामपंचायत अध्यक्षाना पत्र लिहा. अ) पत्ता (पाठविणाऱ्याचा पत्ता तारखेसह) 1 ब) मायना (अधिकाऱ्याचा हुद्दा) 1 क) विषय 2 ड) मजकूर ½ इ) सही व पत्ता ½	5

प्रश्न संख्या	उत्तरदा विवर	अंक विंगडणे
XI.	खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर पंधरा ते वीस ओळी निबंधलेखन करा.	(1×5=5)
45.	<p>अ) माझे बाबा</p> <p>ब) मी केलेली सहल</p> <p>निबंधलेखनाचे मुद्दे</p> <p>अ) आकर्षक प्रारंभ 1</p> <p>ब) विषयज्ञान 2</p> <p>क) भाषा सौंदर्य 1</p> <p>ड) शेवट 1</p>	5